

Deveta lekcija • Lesson Nine

A1

69,70

ŠTA ĆEŠ RADITI?

✂ **Replace** *ljeto* with *jesen*, *pròljeće*, *zìma*.

✂ **Replace** *Pàriz* with 1. *Beč*, 2. *Šàngaj*, 3. *Moskva*, *fràncuski jèzik* with 1. *njèmački jèzik*, 2. *kingski jèzik*, 3. *slàvenske jèzike*, **and** *fràncuska pòrodica* **and** *fràncuska jela* with 1. *àustrijska pòrodica* **and** *àustrijska jela*, 2. *kingska pòrodica* **and** *kingska jela*, 3. *ruska pòrodica* **and** *ruska jela*.

☆ Example:

1. Šta ćeš raditi na *jesen*?
2. Poslije ispitnog roka ići ću u *Beč* na mjesec dàna.
3. Dìvno! Šta ćeš tamo raditi?
4. Bit će to studijski bòravak. Sanjam o tome već godinama!
5. A šta ćeš učiti dok si u *Beču*?
6. Učit ću govòriti *njèmački jèzik* ì dan ì noć. I jest ću, nàravno, *àustrijska jela*!
7. A gdje ćeš stanovati?
8. Stanovat ću kod jèdne *àustrijske pòrodice*.

A2

70,71

POGLEDAJ SE!

✂ **Redo** in a plural version, as if 1. and 2. are each several people rather than single individuals.

☆ Example:

1. Pògledajte se u ogledalo!
2. Žèlíte li reći da smo neuredni? Jao, neugodno nam je!
3. Istí ste kao uvijek! Lìca su vam prljava. Počèšljajte se, ùmijte se, opèrite ruke, pa ćete onda izglèdati bolje!
4. Glèdajte dok se čèšljamo, ùmivamo se i pèremo ruke. Sàda smo uredni i lìca su nam čista! Hòcete li s nama krènuti ù grad?
5. Nèćemo. Žèlìmo òstati kòd kuće jer imamo punè ruke pòsla. Hòcete li prati zube?
6. Nèćemo sad. Jest ćemo dok smo vàni, pa ćemo ih prati prije spàvanja. Zdravo! Žùri nam se! Krećemo! Vrătít ćemo se kući poslije 11 sàti!
7. Lijepo se provèdite. Ako nam se nè spava, čekat ćemo vas. Nèmojte nas probùditi ako spavamo.

STANOVANJE

 Retell this as a conversation about your own housing plans.

Self-study learners: When you write a version about your own housing plans, be sure to use forms of the future tense. Note the instrumental forms *kim* and *nekim* and *ni s kim*.

NA STANICI

 Replacements for *roditelji*: *tvój kolēga*, *mōje dijēte* or *mōja djēca*, *njēgov djed*, *njena bàka*, *vaš brat* or *vaša braća*, *tvōja mama*, *njihov tata*.

☆ **Examples:**

1. Kàda će *tvój tata* dōći da vidī *tvój novī stan*?
2. Stići će sutra *vozom* na *željezničku stanicu* u pola tri.
3. Hòćeš li *ga* dōčekati?
4. Hòću, jasno. Pòlazim na stanicu u dva sata. Hòćeš li i tī pòći sà *mnom* pò *njega*?
5. Ne mògu, jer sam na predàvanju, ali se *mome* bratu ide. *On tvog tatu* volī i žèlī *ga* dōčekati sà *tobom*.

1. Kàda će *njegov djed* dōći da vidī *tvój novī stan*?
2. Stići će sutra *vozom* na *željezničku stanicu* u pola tri.
3. Hòćeš li *ga* dōčekati?
4. Hòću, jasno. Pòlazim na stanicu u dva sata. Hòćeš li i tī pòći sà *mnom* pò *njega*?
5. Ne mògu, jer sam na predàvanju, ali se *mome* bratu ide. *On njegovog djeda* volī i žèlī *ga* dōčekati sà *tobom*.

1. Kàda će *mōja djēca* dōći da vide *tvój novī stan*?
2. Stići će sutra *vozom* na *željezničku stanicu* u pola tri.
3. Hòćeš li *ih* dōčekati?
4. Hòću, jasno. Pòlazim na stanicu u dva sata. Hòćeš li i tī pòći sà *mnom* pò *njih*?
5. Ne mògu, jer sam na predàvanju, ali se *mome* bratu ide. *On mōju djēcu* volī i žèlī *ih* dōčekati sà *tobom*.

 VJEŽBE

B1

 Replace *u kīno* with *na predàvanje*, *večeras* with *danas* or *jutros* and change the times accordingly.

☆ **Example:**

1. Hòćete li ići *na predàvanje jutros*?
2. Da, ići ćemo od *deset sàti* na *predàvanje*.

3. A kad ćete pòći òd kuće da stignete *na predàvanje* u deset?
4. Pòći ćemo u *devet sàti* i *četiri minùta*.

B2

✎ **Change** the above exchange so that it represents a conversation a) between you and a person you know as *tì*, b) between two single individuals, c) between two groups. Do this by replacing the 1st and 2nd person plural forms above by a) 1st and 2nd singular, b) 3rd singular, and c) 3rd plural

☆ **Examples:**

a) 1st and 2nd singular

1. *Hòćeš li ići* u *kìno* večeras?
2. Da, *ići ću* od *pet sàti* na predstavu.
3. A kad ćeš *pòći* òd kuće *da stigneš* u *kìno* u *pet*?
4. *Pòći ću* u četiri *sata* i deset *minùta*.

b) 3rd singular

1. *Hòće li ići* u *kìno* večeras?
2. Da, *ići će* od *pet sàti* na predstavu.
3. A kad će *pòći* òd kuće *da stigne* u *kìno* u *pet*?
4. *Pòći će* u četiri *sata* i deset *minùta*.

c) 3rd plural

1. *Hòće li ići* u *kìno* večeras?
2. Da, *ići će* od *pet sàti* na predstavu.
3. A kad će *pòći* òd kuće *da stignu* u *kìno* u *pet*?
4. *Pòći će* u četiri *sata* i deset *minùta*.

✎ **Redo** B1 as a conversation about your own evening plans.
Free-form creative assignments such as these are not furnished with answers.

B3

✎ **Replace** *kìno*, *pòzorište* with film or mùzika.

☆ **Example:**

1. *Kàži*, šta ti *odgòvara* više, *film* ili *mùzika* večeras?
2. Više mi *odgòvara* *mùzika*, a tebi?
3. *Ja* više volim *film*. A Azra? Šta ona želi da *radi*?
4. Uvijek je *ista*. Svejèdno *joj* je. *Odgòvara joj to* što *odgòvara* i nama.

Switch the exercise to the masculine plural.

☆ **Example:**

1. *Kàžite*, šta vam *odgòvara* više, *film* ili *mùzika* večeras?
2. Više nam *odgòvara* *mùzika*, a vama?
3. *Mi* više volimo *film*. A Hamdija i Elvis? Šta oni žele da *rade*?
4. Uvijek su *isti*. Svejèdno im je. *Odgòvara im to* što *odgòvara* i nama.

Switch the exercise to the feminine plural.

☆ **Example:**

1. Kàžite, šta vam odgòvara više, *film* ili *mùzika* večèras?
2. Više nam odgòvara *mùzika*, a vama?
3. Mi više volimo *film*. A Jasna i Àna? Šta òne žèle da rade?
4. Uvijek su iste. Svejàdno im je. Odgòvara im to što odgòvara i nama.

B4

✎ **Replace:** *pràti* and *òprati ruke* with *ùmivati* and *ùmiti lice*; *čèšljati se* and *počèšljati se*. **Retell** the exercise using other activities.

☆ **Examples:**

1. Šta òbično radiš kad dodeš kući popòdne?
2. *Ùmivam lice.*
3. A kàda *lice ùmiješ* dànas šta ćeš onda?
4. Onda ću ručati sa prijatèljicom.
5. A poslije ručka?
6. Onda ću òprati zube.

1. Šta òbično radiš kad dodeš kući popòdne?
2. *Čèšljam se.*
3. A kàda *se počèšljaš* dànas šta ćeš onda?
4. Onda ću ručati sa prijatèljicom.
5. A poslije ručka?
6. Onda ću òprati zube.

B5

✎ **Replace** *jàviti se* with *vràtiti se* and *telèfon* with *kola*.

☆ **Examples:**

1. Kàda ćeš mi *se vràtiti*?
2. *Vràtit ću ti se* sutra u pola četiri.
3. A kàko ćeš mi *se vràtiti* sutra?
4. *Vràtit ću ti se kolima.*

Rewrite the exercise in the plural.

1. Kàda ćete nam *se vràtiti*?
2. *Vràtit ćemo vam se* sutra u pola četiri.
3. A kàko ćete nam *se vràtiti* sutra?
4. *Vràtit ćemo vam se kolima.*

B6

✎ Switch the *šta* to *ko*. Replace *pisati* with *govoriti*, and *sèstra* with *brat*.

☆ Examples:

1. O *kòme* ćeš *govòriti bratu*?
2. Ni o *kòme*. Ne *gòvorì* mi se *sàdà*. Sutra ću mu o *nekome govòriti*.
3. A zašto ti se *sàdà* ne *gòvorì*?
4. Zàto *što* mi se *spava*.

B7

Working with a partner from class (if you are not able to work together in person, collaborate over the phone or by e-mail), write your own version of one of the four A exercises in Lesson 9. Rehearse it together so that the two of you can perform your version for the other students in class. Include props where appropriate.

Self-study learners: Find the verbs in this lesson accompanied by the particle *se*, and determine in each instance the particular type of meaning added by this particle. Go back over previous lessons and do the same thing.

Note: The list below gives in boldface words that are listed in a vocabulary box for that lesson: note that many more words are used in any one lesson than are given in vocabulary boxes.

baviti se	be occupied with	[does not occur without se]
bòjati se	[see L. 7]	
brijati se	shave	reflexive
bùditi se	wake up	non-causative
čèšljati se; počèšljati se	brush one's hair	reflexive
činiti se	[see L. 6]	
dogòditi se	happen	[does not occur without se]
da mi se	[see L. 7]	
igrati se	play	intransitive
jàviti se	[see L. 8]	
jede se [dobro]	one eats [well]	impersonal
kaže se	[see L. 1]	
nàlaziti se	[see L. 6]	
òbuci se	get dressed	reflexive
òdigrati se	be played	passive
piše mi se	I feel like writing	inclinational
pògledati se	look at oneself	reflexive
prodàvati se	be sold	passive
pròvesti se	spend time	intransitive
spava mi se	[see L. 7]	
svìdati se	[see L. 6]	
ùmiti se; umývati se	wash one's face	reflexive
videti se	meet, see one another	reciprocal
voleti se	love each other	reeciprocal
vràtiti se	return	intransitive
Lesson 8		
čiti se	talk to each other	reciprocal
jàviti se	get in touch with	non-causative

jesti se	[see L. 6]	
kaže se	[see L. 1]	
nàlaziti se	[see L. 6]	
svìdati se	[see L. 6]	
vòziti se	[see L. 7]	
Lesson 7		
bòjati se	[see L. 5]	
dà mi se	feel like	inclinational
činiti se	[see L. 6]	
ide mi se	I feel like going	inclinational
spava mi se	I am sleepy	inclinational
tićati se	[see L. 5]	
vòziti se	go by / ride in a vehicle	intransitive
zna se	it's known	passive
žùriti se	hurry	intransitive
Lesson 6		
činiti se	seem	[does not occur without se]*
dòpadati se	be pleasing	[does not occur without se]
jesti se	be eaten	passive
nàlaziti se	be located	[does not occur without se]*
radj se o	it's a matter of	[does not occur without se]*
sàstojati se	[see L. 4]	
slušati se	be listened to	passive
stavljati se	be placed	passive
svìdati se	be pleasing	[does not occur without se]
tićati se	[see L. 5]	
završavati se	end	intransitive
zvati se	[see L. 1]	
Lesson 5		
bòjati se	fear	[does not occur without se]
kaže se	[see L. 1]	
tićati se	concern	[does not occur without se]
zvati se	[see L. 1]	
Lesson 4		
putòvati se	[one can] travel	impersonal
sàstojati se	consist [of]	[does not occur without se]
zvati se	[see L. 1]	passive
Lesson 3		
zvati se	[see L. 1]	
Lesson 2		
vidimo se	see you!	reciprocal
Lesson 1		
zvati se	be called	passive
kaže se	is said	passive

* in that meaning

DOMAĆA ZADAĆA

C1

Rewrite in the future tense:

1. *Íci ćemo* u k $\grave{u}$ no.
2. *Ćitat će* knjige.
3. *Hòćeš li pìsati* pìsmo?
4. Hana i Hãmdija *će putòvati* vozom u New York u $\grave{u}$ torak.
5. Grozdana *će stanòvati* kod svòje tetke.
6. I ja *ću mòrati kùpiti* psa!

C2

Translate into B:

1. Mjesecima $\acute{u}$ ćim za òvaj test.
2. Zar ne želiš kùpiti psa?
3. U pet i trideset u $\grave{u}$ torak po pòdne $\acute{u}$ ci ću u tu zgradu.
or: U pola šest u $\grave{u}$ torak po pòdne $\acute{u}$ ci ću u tu zgradu.
4. Vèlik $\grave{u}$ gradovi mi se više svìđaju od malih gradova.
5. Òvog sèimestra ću biti podstanar i iznàjmit ću stan.
6. Mi smo stùdenti na univerzitètu i slušamo profesore na predàvanjima.
7. Nema $\acute{m}$ ni jabuka ni šljiva ali imã $\acute{m}$ mnogo nàrandži i òraha.
8. Meni je slabo. A tebi?

C3

Connect words in the two left columns with the correct English translation in the right column, and mark each word as B, C and/or S. For those forms you have not yet encountered, use the glossary at the back of the book.

1. tko	C	15. nigdje	B, C	who	1, 9
2. što	C	16. neko	B, S	someone	13, 17
3. iko	B, S	17. igdje	B, C	no one	23, 25
4. kàda	B, C, S	18. nigde	S	anyone	3, 14

5. gdje	B, C	19. nešto	B, C, S	what	2, 7
6. ništa	B, C, S	20. igde	S	something	20
7. šta	B, S	21. ikada	B, C, S	nothing	11
8. nekada	B, C, S	22. niko	B, S	anything	6
9. ko	B, S	23. negdje	B, C	where	5, 12
10. ništa	B, C, S	24. nitko	C	somewhere	24, 26
11. gde	S	25. negde	S	nowhere	16, 19
12. netko	C			anywhere	18, 21
13. itko	C			when	4
14. nikada	B, C, S			sometime	8
				never	15
				ever	22

C4

Translate the first sentence (or sequence of sentences) in each group into English, and translate the two that follow it into B, using the first as a model.

- She likes the Beatles.
  - Sviđa im se dobar doručak.
  - Sviđaju mi se balkanski jezici.
- They don't feel like sleeping.
  - Rađi nam se.
  - Uči joj se.
- Will you go with me into town? Sure! Let's go.
  - Hoćete li oprati ruke? U redu! Perem ih.
  - Hoćete li se umiti? U redu! Umivam se.
- Will you have some breakfast? No, thanks, I'll eat something in town.
  - Ona će večerati u sedam i trideset. *or:* Ona će večerati u pola osam.
  - Popit će čaja i jest će kekse u ćetiri po podne.
- I'll contact her tomorrow at four.
  - Javit će im se ujutro.
  - Javit će nam se poslije škole.
- Take the bag off the table! Go with the bag from one side of the building to the other and look for your things, and then come to me and take my pencil out of the bag!
  - Molim te, uzmi olovku iz knjige.
    - Ali gdje je olovka: u knjizi ili na knjizi?
    - Tamo je na knjizi, ondje do prozora.
    - Evo, uzet ću je sa knjige.
  - Neka voze od Bostona do Clevelanda.
    - Može, ali zašto do Clevelanda? Zašto ne od Bostona do Montreala?
    - Zato što joj je majka iz Bostona a otac mu je iz Clevelanda.
    - A, sad razumijem. A odakle ste vi?
    - Iz Minneapolisa sam, ali su mi roditelji iz Beča.

7. a. Will you read the newspaper right away in the car or at home ten minutes from now?

- b. 1. Gdje mi je torba?
2. Na vratima je. Zašto tražiš svoju torbu?
3. Zato što su mi novine u njoj, a želim ih čitati.

- c. Zašto ide od vrata do vrata? Traži susjeda.
or: Zašto ide od vrata do vrata? Traži susjedu.

C5

Complete these sentences using the words in parentheses.

1. Nè piju čaj **ni sa čim**.
2. Sutra ujutro ću se vidjeti **sa nekim**.
3. Nemamo ništa u kući za doručak. Kako ćeš spremiti doručak **ni od čega**?
4. Ōna ne želi **ni sa kim** da ide u kino.
5. Vidim da imaš pismo **od nekoga**!
6. Ōni znaju nešto **o nečemu**.
7. Mi vam nè moramo govoriti **ni o čemu**.

C6

Create two sentences in the future tense using a pronoun from column A, a verb from column B, and a phrase from column C. The first should begin with the pronoun, while the second should begin with the verb and not include any pronouns.

Example: mi, imati, vremena.   a. Mi ćemo imati vremena.
b. Imat ćemo vremena.

A	B	C
1. ōna	ići	u grad
2. m <u>i</u>	p <u>i</u> sati	p <u>i</u> s <u>m</u> o
3. t <u>i</u>	sj <u>e</u> điti	pored vr <u>at</u> a
4. ōni	razm <u>i</u> šljati	o tebi
5. v <u>i</u>	učiti	b <u>al</u> kansk <u>e</u> j <u>e</u> zike
6. ōn	jesti	kruške i jabuke
7. j <u>a</u>	put <u>o</u> vati	u L <u>o</u> ndon
8. ōni	moći	gov <u>o</u> riti fr <u>an</u> cus <u>k</u> i
9. m <u>i</u>	stan <u>o</u> vati	u st <u>u</u> dentsk <u>o</u> m d <u>o</u> mu

Possible sentences for #4:

Ōni će razmišljati o tebi.

Razmišljat će o tebi.

Possible sentences for #10:

Mi ćemo stanovati u studentskom domu.

Stanovat ćemo u studentskom domu.

These are only a couple of the many possible sentences that could be made from these examples.

C7

If these are the answers, what are the questions?

1. Kako ti se čini? Je li lijepo stanovati u studentskom domu?
2. Sviđaju li ti se predavanja rano ujutro?
3. Kuda ćemo sutra?
4. Koliko je sati? or: Koliko je sada sati? or: Da li je vrijeme za čaj?
5. Kada će tvoji roditelji stići sutra u Sarajevo na stanicu?

C8

Make a family tree using B labels, with the names of the following relatives from your own family:

maternal and paternal grandparents

paternal and maternal uncles and their wives

aunts (maternal or paternal) and their husbands

your parents, brothers and sisters

Aforizmi Dušana Radovića

✎ List the time-related expressions used in these aphorisms.

time expressions ovog jutra, danas, večeras

future tense forms ćemo, će odigrati, prodavaće se

words with time-related meaning svoj dan, ranijih